

Code No. 5610

SET : D

Roll No.

D. El. Ed. 1st Year Exam., July – 2022

Proficiency in Punjabi Language

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Morning Session]

Time : 2 Hours]

समय : 2 घण्टे]

[Max. Marks : 35

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 4 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- (vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।
- (viii) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (ix) 3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।

5610/(Set : D)

P. T. O.

ਯੂਨਿਟ - ਪਹਿਲਾ

1. ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੇ ਸਾਈਕਲੋਜੀਕਲ ਕ੍ਰਮ ਹੈ : 1
 (ੳ) ਸੁਣਨਾ, ਬੋਲਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ ਤੇ ਲਿਖਣਾ (ਅ) ਬੋਲਣਾ, ਸੁਣਨਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ ਤੇ ਲਿਖਣਾ
 (ੲ) ਪੜ੍ਹਨਾ, ਬੋਲਣਾ, ਸੁਣਨਾ ਤੇ ਲਿਖਣਾ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
2. ਆਪਣੇ ਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧੁਨੀ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ : 1
 (ੳ) ਮੌਖਿਕ ਭਾਸ਼ਾ (ਅ) ਲਿਖਤ ਭਾਸ਼ਾ
 (ੲ) ਚਿੱਤਰ ਭਾਸ਼ਾ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
3. ਅੱਖਰ ਬੋਧ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਮੁੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਹਨ ? 1
 (ੳ) ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਿਕ ਵਿਧੀ (ਅ) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਿਕ ਵਿਧੀ
 (ੲ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
4. ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਤੇ ਕਿਰਿਆ ਦੋਵੇਂ ਹਨ ? 1
 (ੳ) ਕਰਨਾ (ਅ) ਪੜ੍ਹਨਾ
 (ੲ) ਵੇਖਣਾ (ਸ) ਘੋਟਣਾ
5. ਉੱਚੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਤੇ ਮੌਨ ਪਾਠ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ? ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3
6. ਲਿਖਣ ਢੰਗ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਲੇਖਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉਪਰ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਉਚਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰੂਪ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਸਮਾਜਕ (ਅ) ਸਵੈਇੱਛਤ
 (ੲ) ਵਿਅਕਤੀਗਤ (ਸ) ਨਿਰਧਾਰਿਤ
8. ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕੌਮਲ ਤਾਲਵੀ ਵਿਅੰਜਨ ਹਨ : 1
 (ੳ) ਟ, ਠ, ਡ (ਅ) ਕ, ਖ, ਗ
 (ੲ) ਚ, ਛ, ਜ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

9. ਅਖਾਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3
10. ਪੜਨਾਵ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? 5

ਜਾਂ

ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ-ਦੋ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ (ਅ) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੀ
 (ੲ) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
12. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ : 1
 (ੳ) 1706 ਈ. (ਅ) 1707 ਈ.
 (ੲ) 1708 ਈ. (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
13. ਕਿਸ ਸੂਫੀ ਰਚਨਾਕਾਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ (ਅ) ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ
 (ੲ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
14. ਕਿਸ ਕਿੱਸਾ ਕਵੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਹੀਰ' ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ? 1
 (ੳ) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ (ਅ) ਦਮੋਦਰ
 (ੲ) ਮੁਕਬਲ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
15. ਪਿੰਜਰ ਕਿਸ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ (ਅ) ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ
 (ੲ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ (ਸ) ਅ ਅਤੇ ਏ ਦੋਵੇਂ ਹੀ
16. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਭਾਵਾਂ ਦੀ (ਅ) ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ
 (ੲ) ਛੰਦਾਂ ਦੀ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
18. ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਭਾਗ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ : 1
 (ੳ) ਸਾਰ (ਅ) ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ
 (ੲ) ਆਰੰਭ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
19. ਰਚਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਦੋ (ਅ) ਤਿੰਨ
 (ੲ) ਚਾਰ (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
20. ਰਚਨਾ ਸ਼ਬਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਕੰਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ (ਅ) ਪੋਇਟਰੀ
 (ੲ) ਐੱਸੇ (ਸ) ਆਰਟੀਕਲ
21. ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 3
-